

MANDA SCOTT

DE **VROUW** DIE
DOOR HET
VUUR GING

EEN STAD IN BRAND.
EEN 600 JAAR OUD GEHEIM...

Uit het Engels vertaald door Maaike Bijnsdorp en Lucie Schaap

ISBN 978-90-225-7374-7

ISBN 978-94-023-0663-7 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Into the Fire*

Oorspronkelijke uitgever: Bantam Press

Vertaling: Maaïke Bijnsdorp en Lucie Schaap

Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign, München

Omslagbeeld: Shutterstock.com

Zetwerk: Text & Image, Elp

© 2015 Manda Scott

Nederlandstalige uitgave © 2016 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Orléans, maandag 24 februari 2014, 02.00 uur

E*ncore un feu...*

Weer een brand, deze zo groot dat hij als een oplaaierend vuurbaken zijn verzengende gloed over de daken van sluimerend Orléans werpt.

Picaud ziet het felle schijnsel door het raam terwijl ze in haar spijkerbroek en jasje schiet. Buiten laat ze zich door het licht aan de roodgloeiende hemel de weg wijzen, eerst in de auto door de kronkelende straten, het laatste stuk te voet.

Een tien meter diepe betegelde binnenplaats vormt een afscheiding tussen het vuur en de straat. Zo dichtbij zuigt een schroeiende hitte de lucht uit haar longen en droogt het traanvocht in haar ogen. De vlammen zijn vele malen hoger dan het gebouw waaraan ze zich laven en feller dan welk door de mens gemaakt licht ook.

Het gebulder is zo oorverdovend dat het het geluid van het verkeer opslokt en het gloei van de vele sirenes dempt. De brand is groter dan alle drie de vorige en woedt in tegenstelling tot zijn voorgangers in de oude stad, in de wirwar van nauwe keistraatjes tussen de kathedraal en de rivier. Hier is niets brandveilig. Orléans zou in deze nacht zijn kloppende historische hart kunnen verliezen.

Erger nog is de doordringende lucht van smeltend ijzer en glas, brandende kunststof en mortel. Erdoorheen sliert de stank van brandend haar en bloed en botten en dat is nieuw. De eerdere branden verslonden gebouwen, geen mensen. Deze doet zich tegoed aan vlees en bloed. Afgaande op de afstand waarop agenten van de gemeentelijke en regionale politie en enkele omstanders staan toe te kijken, kan niemand dicht-

bij genoeg komen om te achterhalen wie de slachtoffers zijn. Waren.

‘Capitaine!’

De roep klinkt achter haar. Picaut kijkt om, maar heeft daar meteen al spijt van.

Ze knikt kortaf. ‘Inspecteur Garonne.’

Toen ze allebei nog inspecteur waren, was hij Guillaume en zij Inès en gingen ze zo vertrouwelijk met elkaar om als mogelijk is binnen een professionele relatie die zich net nog aan de veilige kant van intimiteit bevindt. Ze waren elkaars gelijken wat betreft temperament en werkwijze en hadden in het vuur van opsporingswerk en risico’s een vriendschap gesmeed die het werk oversteeg. Dat dachten ze toen in elk geval.

Maar dat was toen en dit is nu. Nu spreekt hij haar alleen aan als het moet, wat vaker is dan hun beiden lief is.

Garonne is een zachte man met een ruig voorkomen, maar lijkt zich steeds meer naar zijn uiterlijk te gaan gedragen. Hij is van een leeftijd waarop de vorige promotieronde zijn laatste kans was op de positie van hoofdinspecteur. Negen maanden later draagt hij zijn teleurstelling in wallen onder zijn ogen.

Vanavond was hij enkele minuten eerder dan Picaut op de plaats delict en hij wil dat ze dat weet. Zijn opschrijfboekje staat vol verse aantekeningen en hij zwaait er opzichtig mee als bewijs dat hij de betere agent is en zij haar plicht heeft verzaakt.

‘Hotel Carcassonne. Eigendom van en beheerd door madame Foy, die aanwezig was toen de brand uitbrak. Er waren zeven gasten. Zes van hen staan daar...’ Hij gebaart over zijn schouder naar het groepje mensen aan de rand van het licht dat het vuur werpt. ‘De zevende wordt vermist.’

Zelfs gemeten aan zijn gedrag van de afgelopen paar maanden lijkt Garonne kwaad op haar en dat wil wat zeggen. Zijn ogen nemen haar nauwlettend op, zoeken naar verborgen aanwijzingen. Hij heeft haar thuis gebeld, waar ze niet was, en haar mobiel heeft ze pas na zeven, misschien ook acht keer overgaan opgenomen. Hij weet kortom dat zij weet dat hij weet dat ze de afgelopen nacht niet in haar eigen woning heeft doorgebracht. En omdat alles is zoals het is, vermoedt hij dat ze daar waar ze lag te slapen niet alleen was. Daar komt bij dat zij weet – en hij weet dat zij dat weet – dat hij tegenwoordig Lucs vriend is en niet de hare en dat hij verslag zal uitbrengen van alles wat hij ook maar vermoedt.

Op zijn voorhoofd staat een bikerzonnebril, belachelijke aanstellerij op dit nachtelijke uur. Picaut ziet zichzelf in tweevoud gespiegeld in de brillenglazen: klein, slank, tenger, vrij kort, vrij rommelig, ongetemd haar dat nooit echt blond is. Ze vindt dat ze te veel sproeten heeft om elegant te kunnen zijn en te ver uiteen staande grijze ogen om als schoonheid te kunnen gelden. Op zijn meest romantische momenten noemde Luc haar ‘fascinerend’.

Dat is ze nu niet, fascinerend. Ze is moe, ze is het beu en ze wil weer naar bed. En waar dat is en met wie, zo het al met iemand is, gaat verdomme niemand wat aan.

Ze ruikt niet naar seks, ze heeft geen kanten ondergoed aan en omdat ze gekleed gaat zoals altijd, te weten in dezelfde spijkerbroek als gisteren, een mouwloos wit t-shirt waaronder niets te verbergen valt en daaroverheen een groot uitgevallen leren jack, zou Garonne, en dus ook Luc, moeten weten dat ze niets te verbergen heeft.

Ze drukt haar vingers tegen haar gezicht, vernauwt haar ogen en duwt het verleden weg. ‘Wie is de zevende gast? Degene die nog binnen is?’

‘Madame Foy weet zijn naam niet. Hij is vanmiddag aangekomen, net toen ze haar dochter aan de lijn had die haar vertelde dat ze in verwachting is van een tweeling. Door alle opwinding over dit nieuwtje heeft madame Foy de naam van haar nieuwe gast niet onthouden. Hij was lang, redelijk knap om te zien, maar niet overdreven. Een blanke man met donker haar. Een Brit, denkt ze, of misschien ook een Amerikaan, wat wil zeggen dat hij gebrekkig Frans sprak en Engels met een accent.’

Waarmee ze om precies te zijn nog geen stap verder is. ‘Fantastisch.’

‘De Duitser,’ Garonne wijst met zijn duim over zijn schouder, ‘denkt dat hij een Amerikaan is.’

‘Waarom?’

‘Hij heeft hem tijdens het eten horen telefoneren, zei dat onze vermiste man sprak over collega’s aan Cornell University en het had over “kennis en competenties” en “multidisciplinair onderzoek”.’

‘Hoe goed is zijn Engels?’

‘Beter dan dat van mij.’

Dat legt de lat behoorlijk laag, maar zegt wel wat. Picaut draait zich om. In het zielige groepje van ex-hotelgasten zou iedere man de Duitser kunnen zijn.

De vrouwen echter... daar zit er een tussen die er wel duidelijk uit springt. 'Hoe zit het met haar?'

'Met wie? Die zwarte?'

Goeie god. Voor Guillaume Garonne is iedereen zwart die niet met ten minste tien generaties zuiver blanke Franse voorouders van tot voor de Eerste Republiek op de proppen kan komen, maar deze ene keer heeft hij gelijk: deze vrouw is niet Arabisch zwart, wat eigenlijk olijfbruin is, maar ebbenhoutzwart, West-Afrikaans zwart, lang, slank savannezwart. Ze heeft schitterend zwart haar dat als een waterval van glanzende stroop over haar schouders valt.

Ze is interessant, daar gaat het om. Iedereen die zich in de menigte onderscheidt, is interessant en vanavond, in dit gezelschap, is deze vrouw de glinsterende edelsteen in de berg kolen, de paradijsvogel onder de mussen.

De rest ziet eruit als ieder ander die in het holst van de nacht uit bed is gehaald op het tijdstip dat de cortisolspiegel zich ver onder normaal bevindt, verfrommeld en ongemakkelijk in kamerjassen van het hotel en op blote voeten. Deze vrouw daarentegen straalt een vanzelfsprekend air van Parijse chic uit: een kruising van agnès b. en Jean Paul Gaultier met precies de juiste zweem nostalgie naar het rebelse Dior van Galliano. Ze zou zo de cover van *Vogue* kunnen sieren. Heeft dat vermoedelijk al eens gedaan.

'Wie is dat?'

Garonne raadpleegt zijn aantekeningen alsof ze zich niet al in zijn geheugen heeft gebrand. 'Monique Susong. Ze komt uit Parijs en...' Zijn ogen verstrakken in de hoeken. 'Waarom is dat grappig?'

'Laat maar.' Het is laat. Picaut is moe. Een jaar geleden, nog niet eens, zou hij de humor hiervan hebben ingezien. Een jaar geleden zou hij het om te beginnen al niet nodig hebben gevonden om het voor de hand liggende te benoemen. Ze heeft geen energie voor coulance. In plaats van medemenselijkheid, zoals vroeger, kiest ze nu voor kordaatheid. 'Waarom is ze hier?'

'Hoe bedoel je?'

'Het lijkt me niet dat het Carcassonne een vijfsterrenhotel is – was. Wat moet iemand als Monique Susong daar?'

'Ik heb het niet...'

'Ga er achterheen. Verzamel ook alle beelden van bewakingscamera's in dit gebied en zorg dat ze morgenochtend bekeken zijn; ik wil

weten wie of wat ons verder kan helpen.’ Picaut draait zich weer om naar het hotel. ‘Is het absoluut zeker dat hij in het hotel is? Onze vermiste?’

‘Dat weet niemand. Alle gasten hebben de ontruimingsprocedure bij brand gevolgd – in alle kamers hing duidelijk zichtbaar een kaart met instructies, daar is geen twijfel aan – en het hotel verlaten zodra het alarm afging. Tegen de tijd dat madame Foy haar gasten had geteld en ontdekte dat hij ontbrak, woedde de brand al te fel om weer naar binnen te kunnen. Ze zweert dat ze hem niet heeft zien weggaan, maar dat zegt niets wanneer je bedenkt dat...’

‘Het nieuws over de vruchtbaarheid van haar dochter zo overwelgend was. We zullen dus alles en iedereen moeten ondervragen, vooral de Duitser die min of meer Engels spreekt en onze Parijse pauw. Zoek uit waar ze wonen, waarom ze hier zijn, hoe lang ze van plan waren te blijven, wat ze hebben gegeten, gedacht, gezegd. Vraag hun mobiele gegevens op, alles. Dan kunnen we vervolgens...’ Goddank. Eindelijk.

Zwaailichten en gierende remmen: de brandweer. Zo lang geleden is het ook weer niet dat de eigenaresse heeft gebeld, het is alleen dat de tijd lijkt te vertragen wanneer het een brand betreft.

Op het rechthoekige binnenplaatsje voor het brandende gebouw heerst een korte, hectische chaos, maar ze hebben in de afgelopen drie weken al drie keer kunnen oefenen en de wanorde lost opmerkelijk snel op in het soort orde dat branden dooft, zelfs deze.

De rivier stroomt nog geen drie straten verderop en het is een natte winter geweest. Er is water genoeg om de stad te doorweken, het enige wat ze hoeven doen is het op de vereiste plek krijgen en daar zijn ze goed in.

Een stuk of tien waterstralen worden met een grote boog het hart van de brand in gespoten en overmeesteren hem. Vroeg in de ochtend zullen Picaut en haar mensen toestemming krijgen om met een helm op hun hoofd het natte roet en instortende metselwerk uit te kammen in een poging erachter te komen wie dit heeft gedaan en waarom.

Als deze brand ook maar enigszins op de vorige lijkt, kan trouwens elk moment bij het hoofdbureau in West-Orléans een anoniem telefoontje binnenkomen van een man met een sterk (en daarom mogelijk vals) Malinees accent die beweert te spreken namens ‘Jaish al Islam’.

Hij zal zeggen dat zijn groep de brand heeft gesticht als ‘daad tegen de ongelovigen’, als onderdeel van de aanhoudende vergelding voor Frankrijks inmenging in de binnenlandse zaken van dat kleine Afrikaanse land. Een uur later zal hij een audiobestand met zijn verklaring naar nationale en internationale persagentschappen mailen, waarna die bij het aanbreken van de dag in elk huishouden in Frankrijk te horen zal zijn.

Tot op heden bevatten deze ‘verklaringen’ een nauwkeurige beschrijving van de vernietiging van het huis en/of bedrijf van: een hoogleraar literatuur, de eigenaar van een klein wijnhuis die goede zaken doet met Londen en New York en de leider van de Orléanse tak van de jonge socialisten.

Het zijn alle drie vrouwen die alle drie ergens vorig jaar een stuk hebben geschreven voor een blog met de naam ‘La Femme du Jour’, dat naar eigen zeggen ‘de Franse vrouw en alles wat zij te bieden heeft’ onder de aandacht wil brengen.

Ze zijn bovendien alle drie blank, behorend tot de middenklasse en aantrekkelijk. En hoewel ze niet zijn omgekomen, zijn ze wel dakloos geraakt en in hun levensonderhoud aangetast en is hun intrinsieke Fransheid bezoedeld. Hun portret heeft op verschillende voorpagina’s geprikt van kranten en tijdschriften, waarvan de redacteurs tranen van ongebreidelde vreugde hebben gehuild bij elk vervolg.

Iedereen hilde trouwens om die voorpagina’s, alleen niet uitsluitend van vreugde. Het is een verkiezingsjaar – wanneer niet in Frankrijk? – maar dit jaar is de volkswoede voelbaarder dan in andere jaren. De demonstraties annex rellen afgelopen jaar tegen het homohuwelijk zijn overgegaan in een continu smeulende strijd met de politie die door van alles kan oplaaien, van de stijgende broodprijzen tot en met de jeugdwerkloosheid of een scheepslading illegale immigranten in een zuidelijke haven.

Tot de branden begonnen was Orléans een bastion van betrekkelijke rust. Tegenwoordig struinen zelfs hier groepjes ontevreden jongeren de straten af op zoek naar een aanleiding om alle remmen los te gooien. Nu er over minder dan een week verkiezingen worden georganiseerd, zie je in de ouderlijke woonkamers de peilingen stapje voor stapje verschuiven van de partijen met liberale idealen naar partijen die zich hard maken voor een volledig blank Frankrijk, bevolkt door echte mannen die hun vrouwen zo nodig tot de dood zullen bescher-

men tegen de donker getinte nieuwkomers die het lef hebben hun te vertellen wat ze wel en niet mogen doen.

Inspecteur Guillaume Garonne juicht dit toe. Wie weet maakt hij het nog mee dat zijn droom van de heerschappij van het blanke ras uitkomt.

Zover is het echter nog niet en in de tussentijd zal Garonne, zoals Picaut opmerkt, vast staan te springen om de verklaringen af te nemen van de hoteleigenaresse en haar zes nog levende gasten.

Met een kwade blik loopt hij weg. Picaut wil zich net bij hem voegen om de griezelig mondaine Monique Susong te ondervragen als haar mobieltje overgaat.

‘Picaut.’

‘Hoi, met Patrice,’ zegt Patrice opgewekt. Patrice Lacroix is het technologische wonderkind van haar team, een skateboardende, kitesurfende gamer die leeft op een dieet van Red Bull en koffie en nooit lijkt te slapen.

‘Je telefoontje komt nu binnen,’ zegt hij. ‘Zelfde stem, zelfde signaal. Probeer hem zo lang mogelijk aan de lijn te houden.’

‘Dat zal me niet lukken. Hij zegt nooit een woord meer dan zijn vaste verklaring.’

‘Probeer het nou maar. Ik heb genoeg aan krap dertig seconden. Stel hem voor samen iets te gaan drinken. Zeg dat je op hem valt. Maakt niet uit wat, als hij maar niet ophangt.’

‘*Fuck you.*’

‘Wanneer je maar wilt.’

Het telefoongesprek wordt opgenomen. Vroeger kon je zoiets aan de galm op de lijn horen. Nu klinkt alles als altijd. Picaut wacht tot de verbinding tot stand is gebracht.

‘*Ici l’armee du Prophète Jaish al Islam...*’

Het telefoontje duurt twaalf seconden. Patrice kan het niet traceren.

Picaut ziet het vuur vechten tegen het water. Het spuwt stoom en as en rook. Het gebulder gaat over in gejammer met daaronder een synopisch knallen van materiaal dat voorbij alle natuurkundige wetten verbogen en uitgerekt wordt.

Garonne verzamelt alle hotelbewoners om zich heen aan de overkant van de binnenplaats. Hij mag dan kwaad op haar zijn, maar dit kan hij goed. De getraumatiseerde mannen en vrouwen zullen zich bij

hem veilig voelen, zelfs Monique Susong met haar zwarte huid en dikke, glanzende haar.

Picaud besluit hem zijn gang te laten gaan en slaat een hoek om. Maar omdat ze de rook nog steeds kan ruiken, de vallende sintels nog steeds kan voelen en bovendien in het stille donker beter kan denken, slaat ze nog een hoek om. Dan nog een. Tot de vlammen alleen nog een zwavelgele scheur in de hemel lijken die een doorkijkje biedt naar een door anderen verzonnen hel.

Vier branden in nog geen drie weken tijd en alleen deze met een dode. Waarom nu ineens het patroon wijzigen? Is de man per ongeluk omgekomen, werd hij door het vuur verrast? Of is de brand aangestoken om hem te doden?

En afgezien daarvan: waarom hier? Waarom van alle steden in Frankrijk en ter wereld uitgerekend in Orléans vier branden stichten?

Ideeën wellen het best op in een vrije geest. Picaud legt haar hoofd in haar nek en kijkt op naar de gitzwarte hemel, naar het oranje waas aan de rand ervan in het westen, naar de speldenprikjes van de sterren. Wolken drijven langs die op elk ander moment fluisteringen van de wind zouden zijn met een belofte van regen, maar hier, vanavond, te veel op rook lijken.

Haar blik blijft hangen bij een plaquette op de muur aan de overkant.

SIÈGE D'ORLÉANS
OCTOBRE 1428-MAI 1429
LA VILLE D'ORLÉANS RECONNAISSANTE DÉDIE CETTE PLAQUE EN
HONNEUR DES SOLDATS ECOSSAIS DE L'AULD ALLIANCE
VENUS COMBATTRE POUR LEVER LE SIÈGE D'ORLÉANAIS...

De 'Auld Alliance': Schotse woorden die voor de eeuwigheid zijn gegrift. Als ze niet oppast, ziet ze haar vader hier nog, wat onmogelijk is. Toevallig, zo voelt het althans, is Picaud op zijn bedevaartsplek beland, het punt waar hij altijd even bleef staan toen hij al moeizaam ademhaalde, maar nog wel te voet naar de rivier kon. Lang daarvoor was het de plaats waar hij met haar kwam toen ze nog te jong was voor lange wandelingen, maar al oud genoeg om te luisteren naar de verhalen die zijn passie voedden.

‘Hier was het, *chérie*, in het hart van Frankrijk, dat het tij van de Engelse eerezucht brak en nog eens brak en uiteindelijk werd gekeerd. Zie je? Hun namen...’

JOHN STUART OF DARNLEY, PATRICK OGILVY,
HUGH KENNEDY, THOMAS BLAIR...

Ze kent die namen uit haar hoofd. Als kind ratelde ze in haar vaders werkkamer het rijtje af om hem een glimlach te ontlokken. Een tijdlang, ongeveer tot haar tiende, werkte die strategie. Dat waren de goede jaren, toen hij nog niet door alles en iedereen werd bespot. Ze herinnert zich die zoals ze zich oude films herinnert, als een boeiend verhaal van het leven van iemand anders.

THOMAS HOUSTON, EDWARD OF LENNOX,
MICHAEL NORWILL...

‘Waarom kwamen ze hierheen, papa?’ Ze is zes, misschien zeven. Oud genoeg om te weten dat sterven niet goed is, jong genoeg om nog niet te weten dat het soms beter is dan leven.

‘Omdat de vijand van mijn vijand mijn vriend is.’ Haar vader laat een droog lachje horen. Achteraf bezien schuilden daar misschien allerlei bijbetekenissen in die ze destijds niet begreep. ‘De Schotten haatten de Engelsen uit de grond van hun hart en toen de ene na de andere Engelse koning Frankrijk als zijn eigendom trachtte op te eisen, kwamen generaties Schotten hierheen om hen te bestrijden. Ze waren trouwer aan onze koning dan zijn eigen neef, de hertog van Bourgondië. De Bourgondiërs vochten tot hun eeuwige schande destijds aan Engelse zijde.’

‘Maar het was de Maagd die een einde maakte aan het beleg. Het leger viel onder haar leiding de Engelsen aan.’ Dit weet ze al van jongs af aan.

‘Klopt. De Schotten hebben weliswaar geholpen de Engelsen buiten de stadsmuren te houden, maar het was de Maagd die het tij wist te keren. Sluit je ogen. Zie je haar? Gezeten op het grote, witte strijddros van de koning, gekleed in een ongemerkt harnas, in haar ene hand een lans, in de andere een strijdbijl rijdt ze aan het hoofd van het leger de poort uit.

Ga eens na! In een wereld waarin vrouwen als bezit werden beschouwd, was zij de vleesgeworden bezieling. Frankrijk had zo veel veldslagen verloren, ook veel die het had moeten winnen, want het had meer mankracht en was beter bewapend. Onze ridders waren gedemoraliseerd, onze legers tot niets geslonken: wie wil er nog vechten als je zeker weet dat je verliest?

Toen kwam de Maagd. Ze ging de moegestreden, oorlogsvrezende, laks geworden mannen van Frankrijk voor en beschaamde hen zo dat ze een voor een de wapenen oppakten en de strijd weer aangingen, tot zelfs degenen die niet wilden vechten zagen dat ze aan de winnende hand waren. En eenmaal aan de winnende hand, kregen ze de smaak te pakken.'

Haar vader tilt haar met een zwaai op, draait haar rond en laat de sterren voor haar ogen dansen. 'Maar de oude sokken om me heen deinzen zelfs nu in de eenentwintigste eeuw zo angstig terug voor het idee van een jonge vrouw die kan vechten dat ze een sprookjesfiguur van haar maken...'

En hij is weer vertrokken, zijn ogen gericht op een verre plaats die alleen hij kan zien, waar verleden en toekomst samenvallen, een onrecht wordt rechtgezet en het losgetornde weefsel van de geschiedenis wordt hersteld.

Alleen gebeurt dat natuurlijk niet. Hij is geruïneerd, zijn reputatie aan flarden gescheurd door de oude sokken die er geen been in zagen eenieder aan te vallen die het lef had de heilige waarheid van hun overtuiging in twijfel te trekken.

En nu is hij dood.

Hij is dood en zijn obsessie is met hem gestorven. Ze heeft er verdriet om, maar voelt ook een overweldigende opluchting. Op een dag zal ze vrede hebben met de onevenwichtige verhouding tussen die tegenstrijdige emoties.

In de tussentijd moet ze het hoofd zien te bieden aan een brand en een heel nieuwe rits vijanden, die aanzienlijk minder zichtbaar zijn dan de Engelsen en die haar stad hebben uitgekozen als strijdtoneel voor een oorlog waarvan ze de reden vooralsnog niet kent.

Ze salueert naar de plaquette zoals ze vrijwel haar hele leven heeft gedaan en loopt dezelfde weg terug, een hoek om en nog een hoek om en nog een tot ze voor de smeulende resten staat van het hotel, dat nu de locatie van een moord is.